Bob van Hilten

Gerrit (Bob) van Hilten is geboren op 26 januari 1913 in Medemblik. Zijn vader, Theodore Corneille van Hilten (geboren 1882 in Amsterdam), vestigde zich op 2 juni 1921 in Alkmaar als kinderarts, waarbij hij uitgroeide als een geliefd arts met groot aanzien.

Bob werd in mei 1936 welpenleider bij groep 1, de Kaninefatengroep, in Alkmaar. Nel Lind was hier Akela. In januari 1937 werd Bob Akela bij groep 2, de Geuzengroep. Hij stopte een jaar later. Pieter Jacob Jongens werd in januari 1937 ook scoutsleiding bij deze groep. De Geuzengroep is in 1934 ontstaan uit een afsplitsing van de Kaninefatengroep omdat het ledenaantal te groot werd.

Na het verbod op Scouting in 1941 worden de clubhuizen gebruikt door de nationale Jeugdstorm, waaronder het gebouw van de Kaninefaten. De jeugdstorm heeft niet lang plezier gehad van de gebouwen want de clubhuizen van de padvinders en verkennersgroepen werden stelselmatig één voor één inbrand gestoken door de morele eigenaren die een verzetsdaad wilden stellen. Ook het clubhuis van de Kaninefaten is in de oorlog afgebrand. De Geuzenkorf, het gebouw van de Geuzengroep, ging in oktober 1943 in vlammen op.

Diverse scouts van groepen uit Alkmaar werden actief in het verzet. Van Groep 1 De Kaninefaten waren dit onder andere Districtscommissaris Doeko Bosscher, Assistent districtscommissaris Welpen Nel Lind, de joodse Bob van Amerongen en Bob van Hilten. Ook Pieter Jacob Jongens van Groep 2 De Geuzen, Herman Bak, Gerard Veldman en Fritz Conijn van de Katholieke Dominicusgroep en Jan en Hennie Hoberg, André van Elburg, Jaap Vlas en Emile en Herman Wagenaar van de Don Boscogroep waren verzetsstrijder.

Bob ging rechten studeren en woonde aan het begin van de oorlog in Bergen, Noord-Holland. Hij werd lid van het studentenverzet en dook onder bij de familie Drukker in Amersfoort. Marretje Drukker-Lind was de zus van Nel Lind. Ook Bob's vader was actief in het verzet. Hij heeft zich kranig geweerd in tijden van het medisch verzet. Bob bood in het verzet onder andere hulp aan piloten. De verzetsgroep, waarvan Bob, samen met Nel Lind, deel uitmaakte, droeg aanvankelijk de codenaam Luctor et Emergo, later werd dat Fiat Libertas. De groep hielp meer en meer bemanningsleden, die werden verborgen, van valse papieren en burgerkleding voorzien en van adres tot adres in zuidelijke richting vervoerd. Aan de grenzen van Brabant en Limburg werden ze overgedragen aan de goede zorgen van het Belgische verzet, met als uiteindelijk doel Engeland.

In september en oktober 1943 werden meerdere arrestaties verricht en werd Fiat Libertas langzaam maar zeker opgerold. Op 27 september 1943 worden Bob en Nel, Alkmaarse leden van Fiat Libertas, van hun bed gelicht en opgesloten. Bob heeft van 6 maart tot 2 juni 1944 gevangen gezeten in het Oranjehotel in Scheveningen. Op 4 juli 1944 moesten de gearresteerde leden van Fiat Libertas verschijnen voor het Feldgericht van de Duitse

luchtmacht in Utrecht. Nel Lind, Bob en mede verzetsstrijders Joke Folmer en Henriëtte Roosenburg werden ter dood veroordeeld. De vonnissen van dit Kriegsgericht moesten eerst nog door hogere instanties in Berlijn worden bekrachtigd. Dus werden de documenten daarheen gezonden. In afwachting daarvan werden de Fiat Libertas Todeskandidaten opgesloten in Kamp Haren. Vanuit het Nederlandse Kamp Haaren bij St Michielsgestel wordt Bob naar Duitse tuchthuizen getransporteerd zoals Kamp Anrath en kamp Lüttringhausen.

Het beste bewijs, hoe geliefd Dr. van Hilten in Alkmaar was, werd geleverd toen in het laatste jaar van de Tweede Wereldoorlog Bob wegens hulp aan Engelse piloten ter dood veroordeeld was. Een lijst met handtekeningen, die moest dienen om gratie voor de ter dood veroordeelde te vragen werd zo groot, dat zij inderdaad succes oogstte en het vonnis werd omgezet in een levenslange gevangenisstraf.

Tot zijn dood op 1 juni 1946 is Dokter van Hilten in Alkmaar gebleven.

Bob van Hilten was werkzaam als advocaat, onder andere in Alkmaar en Roermond. Hij was ook wethouder in Roermond. Hij overleed op 30 november 1988 in Roermond.

Meer informatie

Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 21, 1936, no. 5, 1936 » 1936-05 - Pag. 30 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 22, 1937, no. 1, 1937 » 1937-01 - Pag. 31 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 28, 1945-1946, no. 4, 1946 » 1946-01 - Pag. 20 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 24, 1938, no. 2, 1938 » 1938-02 - Pag. 32 | Delpher
Over De Geuzen (scoutinggroepdegeuzen.nl)
Geschiedenis | Van Hilten Fonds
Gedenkboek-oranjehotel-namenlijsten-van-_103.pdf
Netherlands Escapelines h13.jpg (3264×2448) (wordpress.com)
De Vrije Alkmaarder | 3 juni 1946 | pagina 2 - Kranten Regionaal Archief Alkmaar
Alkmaar '40-'45 - Nel Lind - verzetsnaam Suze de W (museumalkmaar40-45.nl)
Luctor et Emergo/Fiat Libertas | WWII Netherlands Escape Lines (wwii-netherlands-escape-lines.com)
Westfries Archief - Bevolkingsregister Medemblik, 1890-1920 (Westfries Archief)
Pagina 46 (Noord-Hollands Archief) - Noord-Hollands Archief (noord-hollandsarchief.nl)
Bob's verzet - Jolanda Jansen (jolanda-jansen.nl)
NRC Handelsblad » 06 dec 1988 - Art. 197 | Delpher
Nieuw Noordhollandsch dagblad » 31 mei 1945 - Art. 14 | Delpher
Archieven.nl - 61-82 Verzoeken voor extra levensmiddelenbonnen, 1945-1946. (NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies)
National Archives NextGen Catalog
Oud Alkmaar, jaargang 41, nr 2 – 2017
Home - Netwerk Oorlogsbronnen
G. van Hilten | Digitaal Namenmonument Oranjehotel

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.